

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie A. K. od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. z dnia 3 września 2014 roku, mocą którego zaliczono wnioskodawczynię do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

U wnioskodawczyni rozpoznano chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo – krzyżowego, bóle i zawroty głowy i zaburzenia równowagi w wywiadzie, niewydolność naczyń mózgowych z niewielkim ogniskiem naczyniopochodnym okolicy prawej torebki zewnętrznej mózgu, niedowład połowiczny lewostronny niewielkiego stopnia, stan po wszczepieniu tętnicy podobojczykowej prawej. W trakcie badania stwierdzono, że wyjścia gałęzi nerwów trójdzielnych na ucisk są niebolesne, w zakresie nerwów czaszkowych stan jest w granicach normy, napięcie mięśni przykręgosłupowych prawidłowe, ułożenie kończyn swobodne, napięcie mięśni symetryczne, prawidłowe, siła mięśniowa nieco słabsza w lewej kończynie górnej, ruchomość bierna kończyn prawidłowa, ruchy naprzemienne i precyzyjne symetrycznie, równe, odruchy głębokie lewe nieco żywsze od prawych, odruchów patologicznych nie ma, zborność w próbie palec – nos zachowana, czucie powierzchniowe prawidłowe. W zakresie kończyn dolnych stwierdzono obrysy prawidłowe, brak zaników mięśniowych, ułożenie kończyn swobodne, napięcie mięśni prawidłowe, siła mięśniowa równa, odruchy kolanowe – symetryczne, równe, odruchy skokowe – symetryczne, równe, odruchy podaszewowe obustronnie fleksja, objawów tzw. piramidowych nie ma, zborność w próbie pięta – kolano zachowana, objaw L.'a obustronnie ujemny, czucie powierzchniowe prawidłowe. Stwierdzono zaznaczone drżenie prawej ręki okresowe, posturalne i w spoczynku, chód samodzielny, ostrożny z powodu odczuwanego bólu kręgosłupa. Wnioskodawczyni jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności. Wymaga konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne według wskazań lekarza prowadzącego, nie wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, nie wymaga stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Psychoruchowa sprawność powoduje, że aktualnie nie wymaga ona konieczności częściowej ani czasowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż odwołanie wnioskodawczyni w zakresie ustalenia wyższego stopnia niepełnosprawności nie zasługuje na uwzględnienie.

Kryteria zaliczania do poszczególnych stopni niepełnosprawności określa ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.). Zgodnie z art. 4 ust. 3 cytowanej ustawy do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Natomiast zgodnie z art. 4 ust. 2 tej ustawy do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Sąd meriti ustalił, że rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia kwalifikują ją do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Powyższe ustalenia Sąd I instancji poczynił, w oparciu o opinię biegłych lekarzy specjalistów neurologów. Dowód z drugiej opinii został przeprowadzony z uwagi na zgłoszone zarzuty do opinii pierwszego biegłego. Obie opinie, bowiem

druga opinia potwierdziła rozpoznanie pierwszej, Sąd uznał za spójne, logiczne i odpowiadające zakreślonej tezie dowodowej. Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła wnioskodawczyni.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a. art. 233 § 1 w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. oraz art. 286 k.p.c. poprzez to, że Sąd:

- dokonał ustalenia stanu faktycznego wybiórczo, w oparciu o niepełny materiał dowodowy, a także wypowiedział się co do okoliczności nie leżących w jego kompetencjach, które mogą być stwierdzone jedynie w oparciu o opinie biegłych,

- w pewnym zakresie Sąd co prawda oparł się na opinii biegłego, jednakże opinia ta była niekompletna i sporządzona wbrew zasadom sztuki,

- poprzez to, że aczkolwiek niepełnosprawność ubezpieczonej wynika z przyczyn objętych symbolami 10-N (choroby neurologiczne) oraz 05-R (upośledzenie narządów ruchu) Sąd oparł się na opinii wyłącznie biegłych z zakresu neurologii, nie powołując ani dowodu z opinii biegłego z zakresu ortopedii czy reumatologii ani z opinii łącznej biegłych ortopedy i neurologa,

- nie przesłuchał powołanych w sprawie biegłych na rozprawie ani nie zażądał opinii uzupełniającej, mimo że strona wskazywała na niepełny charakter opinii, a z charakteru podnoszonych przez Ubezpieczoną zarzutów wynikało jasne, że przesłuchanie na rozprawie lub opinia uzupełniająca są konieczne dla wyjaśnienia nieścisłości zawartych w opiniach oraz dla uzupełnienia ich o nieuwzględniony przez biegłych materiał;

b) art. 227, 233 §1 k.p.c. w zw. z art. 278 §1 k.p.c. poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych M. N. i B. S. na okoliczności dotyczące oceny prawnej, a nie okoliczności faktycznej, tj. spełnienia przesłanek odpowiedniego stopnia niepełnosprawności, które ma charakter prawny, a do jego oceny powołany jest wyłącznie Sąd;

c) art. 232 zdanie drugie w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niedopuszczenie z urzędu opinii biegłego z zakresu neurologii oraz biegłego z zakresu ortopedii na okoliczność stanu zdrowia Ubezpieczonej, mimo że zachodziły ku temu przesłanki, wynikające ze szczególnego charakteru sprawy;

- co miało istotny wpływ na wynik sprawy, ponieważ sprawiło, że Sąd I instancji oparł się przy wyrokowaniu niepełnym i nieprawidłowo ustalonym stanie faktycznym, a także na twierdzeniach nie podpartych żadnymi dowodami, co z kolei skutkowało nieprawidłowym zastosowaniem prawa materialnego.

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (dalej: ustawa o rehabilitacji) poprzez błędną jego wykładnię i niezastosowanie a także art. 4 ust. 3 ustawy o rehabilitacji poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w przyjęciu, że Ubezpieczona:

- jest w pełni zdolna do pracy w rozumieniu przepisów ustawy o rehabilitacji,

- nie wymaga nawet czasowej bądź częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,

- wynikające ze stopnia niepełnosprawności ograniczenie sprawności Ubezpieczonej daje się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Wskazując na powyższe wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez zaliczenie jej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i zasądzenie od organu rentowego na rzecz Ubezpieczonej kosztów procesu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do

ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia i zasądzenie od organu rentowego na rzecz Ubezpieczonej kosztów postępowania apelacyjnego;

Ponadto skarżąca wniosła o dopuszczenie dowodów:

- a) z łącznej opinii biegłych z zakresu ortopedii i neurologii na okoliczność stanu zdrowia Ubezpieczonej, w szczególności występowania oraz stopnia zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa i zmian zwyrodnieniowych stawów, rozległości zaburzeń neurologicznych, skali i częstotliwości zawrotów głowy i omdleń oraz zaników pamięci, a także na okoliczność wpływu tych schorzeń na sprawność ruchową Ubezpieczonej i jej zdolność do samodzielnego pełnienia ról społecznych, zwłaszcza samodzielnego wykonywania jej codziennych obowiązków;
- b) z opinii biegłego z zakresu neurologii na okoliczności objęte dotychczas przedstawionymi w sprawie opiniami biegłych, które to opinie są niepełne, wewnętrznie sprzeczne oraz oparte na niepełnym materiale dowodowym;
- c) z przesłuchania biegłych M. N. i B. S. na okoliczność wyjaśnienia zarzutów stawianych przez Ubezpieczoną wydanym przez nich opiniom, które mają kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Postanowieniem z dnia 1 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Łodzi dopuścić dowód z opinii biegłego ortopedy, którego zobowiązał do wydania pisemnej opinii na podstawie akt sprawy, dokumentacji lekarskiej oraz badania odwołującej na okoliczności określone w postanowieniu z dnia 20 października 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Łodzi po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego z pisemnej opinii biegłego specjalisty ortopedy ustalił i zważył co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, choć zarzut nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłego ortopedy okazał się zasadny.

W świetle art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Zgodnie zaś z treścią art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Oznacza to, że przepisy procesowe nakładają na sąd orzekający obowiązek: wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku. Kontrola instancyjna ogranicza się w takim przypadku tylko do zbadania poprawności logicznej rozumowania sądu I instancji.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy nie do końca powyższe reguły zachował. Zważyć należy, że z dokumentacji zawartej w aktach sprawy wynika, iż u wnioskodawczynie rozpoznano także schorzenia ze strony układu ruchu tj. zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa znacznego stopnia części szyjnej i lędźwiowo – krzyżowej jak również zwyrodnienie obu stawów kolanowych. Zatem dla pełnej oceny stanu zdrowia wnioskodawczynie wymagane było ustalenie, czy wskazane dolegliwości czyniły wnioskodawczynię niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym.

Z tych też względów - celem wyjaśnienia zaistniałych wątpliwości - konieczne stało się uzupełnienie materiału dowodowego zgromadzonego dotychczas w sprawie. Sąd Okręgowy dopuścił więc dowód z opinii biegłego ortopedy na okoliczność, czy wnioskodawczynie jest osobą niepełnosprawną a jeśli tak to w jakim stopniu oraz czy niepełnosprawność ma charakter trwały czy okresowy.

Przeprowadzone w ramach postępowania apelacyjnego dowody pozwalają na poczynienie przez Sąd II instancji następujących ustaleń własnych, które uzupełniają stan faktyczny sprawy.

U wnioskodawczyni rozpoznano zmiany zwyrodnieniowe w odcinku szyjnym i lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa o charakterze wielopoziomowej dyskopatii i skoliozy lędźwiowej, niewielkie zmiany zwyrodnieniowe obu stawów kolanowych. Po zastosowanym leczeniu zachowawczym i postępowaniu usprawniającym obecnie pozostaje wielomiejscowy zespół bólowy, ograniczanie czynnych ruchów kręgosłupa i poczucie pogorszenia sprawności.

Odwołująca ze względu na stan narządów ruchu powinna być zaliczona do osób o lekkim stopniu niepełnosprawności. Niepełnosprawność ma charakter trwały i datuje się od 1 czerwca 2014 roku. S.dzone zmiany ograniczają sprawność narządów ruchu, jednakże odwołująca nie jest zmuszona do okresowego korzystania z pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub wykonywania ról społecznych. Decydujące odchylenia od normy mają charakter wielopoziomowej dyskopatii w odcinku szyjnym i lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa. Zmiany zwyrodnieniowe obu stawów kolanowych są niewielkie, obejmują tylko przedziały przyśrodkowe i nie powodują istotnego ograniczenia sprawności. Na skutek odczuwanego bólu odwołująca ogranicza czynne ruchy zginania kręgosłupa. Jednakże zgłaszany zespół bólowy i trudności w chodzeniu nie znajdują dostatecznego potwierdzenia w ortopedycznym badaniu przedmiotowym. Zmiany w obrębie narządów ruchu u odwołującej nie rokują uzyskania znaczącej poprawy ani po dalszym leczeniu zachowawczym i usprawniającym, ani nawet po leczeniu operacyjnym. Uzasadnia to uznanie trwałego charakteru niepełnosprawności. Ogólny stan ruchomości stawów wszystkich kończyn jest prawidłowy. To umożliwia wystarczająco samodzielne przemieszczanie się. Poza względnymi wskazaniem do okresowego zakładania pasa lędźwiowego i również okresowego (np. w sytuacji zwiększonej śliskości podłoża) wspomaganie się jedną laską u odwołującej nie występuje konieczność posługiwania się innymi środkami pomocniczymi ani potrzeba zaopatrzenia w inne przedmioty ortopedyczne. Nie wymaga pomocy innych osób w wykonywaniu codziennych czynności. Nie jest konieczne zamieszkiwanie w osobnym pokoju. Ponadto wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20. czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.). Zgłaszane przez nią trudności w długotrwałym chodzeniu nie znajdują dostatecznego potwierdzenia w ortopedycznym badaniu przedmiotowym. Zakres ruchomości stawów obu kończyn dolnych jest prawidłowy. Nie ma zaników mięśni ani innych zmian skutkujących znaczącym pogorszeniem samodzielnych funkcji lokomocyjnych. Aktualny stan sprawności narządów ruchu nie umożliwia uznania odwołującej za osobę o znacznie ograniczonych możliwościach samodzielnego poruszania się. A tym samym nie ma dostatecznych podstaw do uznania, iż odwołująca jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym (opinia biegłego ortopedy dr n. med. A. W. k. 121 -122)..

Sąd Okręgowy podziela w pełni opinię biegłego, uznając ją za logiczną, spójną, opartą na dokumentacji lekarskiej, a także na fachowej wiedzy i doświadczeniu zawodowym biegłego sądowego. Biegły ocenił stan zdrowia i odniósł się do schorzeń przedstawionych przez skarżącą oraz załączonej do akt sprawy dokumentacji. Biegły ortopeda uznał, że wnioskodawczyni z uwagi na posiadane dolegliwości ze strony narządu ruchu może być zaliczona do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Rozpoznane natomiast zmiany w obrębie narządów ruchu u odwołującej nie rokują uzyskania znaczącej poprawy ani po dalszym leczeniu zachowawczym i usprawniającym, ani nawet po leczeniu operacyjnym co uzasadnia uznanie trwałego charakteru niepełnosprawności. Sąd Okręgowy w pełni uznał wartość dowodową złożonej w sprawie przez biegłego lekarza ortopedy opinii oraz podzielił - jako przekonujące - wnioski wypływające z jej treści. Wnioski orzecznicze są logicznie i zostały prawidłowo przez biegłego uzasadnione. Opinia nie zawiera braków i wyjaśnia wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Do wydania opinii biegły dysponował materiałem zgromadzonym w postępowaniu rozpoznawczym. W ocenie Sądu złożona opinia daje wystarczający i pełny obraz stanu zdrowia wnioskodawczyni, istotny z punktu widzenia ustalenia stopnia niepełnosprawności i pozwala na uzupełnienie stanu faktycznego sprawy zgodnie z powyżej przedstawionymi wnioskami orzeczniczymi, co niniejszym Sąd Okręgowy czyni.

Do podobnych wniosków doszły także strony uznając, iż opinia biegłego ortopedy jest pełna i jasna, gdyż zarówno wnioskodawczyni, jak i pełnomocnik organu rentowego nie zgłosili wniosków dowodowych po zapoznaniu się z opinią pisemną tegoż biegłego. Wnioski orzecznicze tej opinii należy więc uznać za bezsporne między stronami postępowania.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy stwierdził, że uzupełniające postępowanie dowodowe potwierdziło prawidłowość orzeczenia Sądu pierwszej instancji.

Przechodząc do apelacji należy uznać, że nie zasługuje ona na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd drugiej instancji nie dopatrył się w postępowaniu pierwszoinstancyjnym naruszenia przepisów prawa materialnego czy przepisów postępowania, skutkujących koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Z kolei art. 278 § 1 k.p.c. stanowi, iż dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje w wypadkach, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy wymagane są wiadomości „specjalne”. Dopuszczenie dowodu z opinii biegłego następuje więc wówczas, gdy dla rozstrzygnięcia sprawy potrzebne są wiadomości, wykraczająca poza zakres wiadomości przeciętnej osoby posiadającej ogólne wykształcenie. Wobec tego biegłym może być jedynie osoba, która posiada wskazane wiadomości potrzebne do wydania opinii i daje rękojmię należytego wykonania czynności biegłego.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 L.). Niemniej jednak polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 L.). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Zdaniem Sądu II instancji niewątpliwie jest, że ocena stopnia niepełnosprawności wnioskodawczyni wymagała wiadomości specjalnych i musiała znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego, nie zaś tylko w subiektywnym odczuciu zainteresowanej rozstrzygnięciem strony.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy uczynił podstawą swego rozstrzygnięcia opinie biegłych lekarzy neurologów. Wskazani biegli w oparciu o dokumentację medyczną zgromadzoną w sprawie oraz przedmiotowe badanie wnioskodawczyni zgodnie stwierdzili, iż ze względu na stan zdrowia – posiadane liczne schorzenia - powódkę cechuje lekki stopień niepełnosprawności. Biegli wskazali, iż wnioskodawczyni jest osobą o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną - a zatem spełniająca standardy kwalifikujące ją do lekkiego stopnia niepełnosprawności zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2003 r., Nr 139, poz. 1328). Wobec powyższego, wbrew zarzutom apelacji, wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek kwalifikujących ją do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Z przedłożonych opinii wynika bowiem, iż wnioskodawczyni wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie zgodnie z zaleceniem lekarzy, natomiast nie wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub

pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, nie wymaga prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Uznać zatem należy, że w rozpoznawanej sprawie biegli w sposób logiczny i przekonujący uzasadnili swoje stanowisko wyraźnie stwierdzając, iż u A. K. występuje lekki stopień niepełnosprawności. Skarżąca w apelacji nie przedstawiła żadnych uzasadnionych zarzutów, które skutecznie podważyłyby wskazane powyżej ustalenia lekarskie. Zauważyć należy, iż biegli bezpośrednio odnieśli się do rozpoznanych u wnioskodawczyni schorzeń i szczegółowo, spójnie oraz logicznie przedstawili wnioski końcowe. Powyższe świadczy o tym, że wnioskodawczyni jedynie w sposób subiektywny - odmiennie niż biegli specjaliści ocenia swój stan zdrowia, a to w ocenie Sądu Okręgowego nie daje jednak podstaw do ustalenia umiarkowanego stopnia jego niepełnosprawności. To, że strona z nimi się nie zgadza nie znaczy, że opinia jest wybiórcza czy niepełna. Sąd Rejonowy nie miał żadnych zastrzeżeń co do wniosków końcowych opinii biegłych i nie widział potrzeby dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, ponieważ dotychczas wydane opinie wyjaśniły istotne okoliczności w sposób wyczerpujący. W tej sytuacji uznać należy, że brak było podstaw do podzielenia zarzutu, iż Sąd Rejonowy był zobligowany do działania z urzędu.

Ponadto nie można zgodzić się ze skarżącą, że biegli neurologi nie dołożyli należytej staranności w ocenie stanu zdrowia wnioskodawczyni bazując jedynie na przedłożonej dokumentacji, w sytuacji gdy powinni to uczynić w oparciu o wszelkie dostępne środki np. skierowanie na badanie. Biegły w przeciwieństwie do lekarza leczącego nie jest lekarzem prowadzącym, który zleca badania, czy też je wykonuje. Rola biegłego ogranicza się jedynie do oceny stanu zdrowia, głównie na podstawie dokumentacji medycznej przedłożonej przez badanego tj. kart informacyjnych, historii choroby, wyników badań czy też skierowań oraz badania przedmiotowego oraz wywiadu zebranego od pacjenta. Zatem to wnioskodawczyni - jako zainteresowana aby stan zdrowia został oceniony prawidłowo - winna dołożyć należytej staranności aby przedłożyć całości posiadanej dokumentacji medycznej. W niniejszej sprawie obaj biegli zapoznali się z dokumentacją przedstawioną przez wnioskodawczynię i na jej podstawie doszli do konkretnych wniosków orzeczniczych. Jednocześnie wskazać należy, że biegli nie dokonali oceny stanu prawnego a jedynie – zgodnie z zakreśloną przez Sąd tezą dowodową – wskazali do jakiego stopnia niepełnosprawności, z uwagi na rozpoznane schorzenia, wnioskodawczyni może być zaliczona. Dlatego też twierdzenia skarżącego, iż biegli wszyli poza swoje uprawnienia był chybiony.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie. Rozważył cały zebrany w sprawie materiał dowodowy i na jego podstawie trafnie wywiódł, iż wnioskodawczyni jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim, nie zaś umiarkowanym. Natomiast twierdzenia skarżącej, poparte tylko i wyłącznie jej subiektywnym stanowiskiem, iż okoliczności dotyczące stanu zdrowia wyglądały inaczej, jako bezzasadna polemika z opiniami biegłych, nie mogły przynieść spodziewanego przez skarżącą skutku procesowego.

Nie zasługiwały na uwzględnienie również wnioski dowodowe, zgłoszone na etapie postępowania apelacyjnego.

Przede wszystkim brak było podstaw do ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego poprzez dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego neurologa.

Podkreślić należy, iż żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (wyrok SN z 1999-10-20 II UKN 158/99 OSNAPiUS 2001/2/51). Samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia bowiem potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych (wyr. SN z 6.10.2009 r., II UK 47/09, L.). Natomiast dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych w sprawie nie jest równoznaczne z uzyskaniem dowodu korzystnego dla strony niezadowolonej z faktów wynikających z dowodów dotychczas przeprowadzonych (wyrok SN z 28 lutego 2001 roku, II UKN 233/00 L.). Zwraca na to także uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z 8 lipca 1999 roku, II UKN 37/99 OSNAPiUS 2000/20/741 wskazując, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 k.p.c.).

W niniejszej sprawie – jak już podkreślono powyżej – obie opinie biegłych lekarzy neurologów, w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni były rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w oparciu o dokumentację lekarską, wywiad i szczegółowe badanie wnioskodawczyni. Wynikające z nich wnioski były logicznie i prawidłowo uzasadnione, nadto nie zawierały braków i wyjaśniały wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W związku z tym brak było podstaw, aby powielać dowody w sprawie w sytuacji, gdy dostrzeżone uchybienia w opiniach dotychczas wydanych nie były na tyle istotne, aby mogły mieć wpływ na zmianę wniosków orzeczniczych. W tej sytuacji powyższy wniosek należało pominąć.

Podobnie nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek skarżącej o dopuszczenia dowodu z opinii łącznej wszystkich biegłych na okoliczność oceny jej stanu zdrowia, w szczególności występowania oraz stopnia zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa i zmian zwyrodnieniowych stawów, rozległości zaburzeń neurologicznych, skali i częstotliwości zawrotów głowy i omdleń oraz zaników pamięci, a także na okoliczność wpływu tych schorzeń na sprawność ruchową Ubezpieczonej i jej zdolność do samodzielnego pełnienia ról społecznych, zwłaszcza samodzielnego wykonywania jej codziennych obowiązków. Złożone w sprawie opinie były rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą, w oparciu o dokumentację lekarską ubezpieczonej, wywiad i szczegółowe badania przedmiotowe. Wynikające z nich wnioski były logicznie i prawidłowo uzasadnione, nadto nie zawierały braków i wyjaśniały wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma potrzeby wydania kompleksowej opinii także i dlatego, że żaden z biegłych nie wskazywał na konieczność wydania takiej opinii. Z tych też względów Sąd II instancji, zwolniony z obowiązku mnożenia dowodów w tej materii, wskazany wniosek pominął.

Tożsame konkluzje odnieść należy do wniosku strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania biegłych M. N. i B. S. na okoliczność wyjaśnienia zarzutów stawianych przez ubezpieczoną wydanym przez nich opiniom, które mają kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Reasumując, żaden z zarzutów apelacyjnych (za wyjątkiem nieprzeprowadzenia dowodu z opinii biegłego ortopedy), dotyczących zarówno naruszenia prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 227, poprzez uchybienia w zakresie przeprowadzonego postępowania dowodowego i oceny dowodów, jak i naruszenia prawa materialnego - art. 4 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przez brak ustalenia umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wnioskodawczyni, nie jest uzasadniony.

Wyrok Sądu Rejonowego w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

E.W.